

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Юридичний факультет

кафедра кримінального права і процесу

КУРСОВА РОБОТА

З навчальної дисципліни «Кримінальне процесуальне право»

На тему:

**«РЕАЛІЗАЦІЯ ФУНКЦІЙ СУДУ ТА ЙОГО МІСЦЕ В СИСТЕМІ
КРИМІНАЛЬНОЇ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

Студентки 3 курсу групи ПР-34

Напряму підготовки «Правознавство»

Підвінської І. В.

Керівник:

К. ю. н., доц. Рогатинська Н.З.

Національна шкала _____

Кількість балів _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії _____

(підпис)

_____
(підпис)

_____
(підпис)

Тернопіль 2016

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. Суд та його місце у системі кримінальної процесуальної діяльності	6
1.1. Суд, як головний суб'єкт кримінальної процесуальної діяльності.	6
1.2. Значення суду у здійсненні змагального кримінального судочинства...8	
1.3. Роль суду у формуванні доказової бази та доказуванні у кримінальному провадженні.	11
Висновок до Розділу I	15
РОЗДІЛ II. Поняття, види та порівняльна характеристика функцій суду на стадіях кримінального провадження. Реалізація функцій суду.	16
2.1. Поняття, види та характеристика функцій суду.	16
2.2. Функції суду у сучасному кримінальному провадженні.	19
2.3. Судові функції на стадії досудового розслідування.	25
2.4. Забезпечення реалізації судових функцій.	26
Висновок до Розділу II	30
ВИСНОВКИ	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	33

ВСТУП

Актуальність теми.

В Україні найвищою цінністю визнаються людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека.

Права та свободи людини, їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. [1]

Зважаючи на те, що одним із основних завдань діяльності суду є охорона прав, свобод та законних інтересів осіб, зокрема громадян України, варто зазначити, що дослідження питання функцій суду та місця суду у системі кримінальної процесуальної діяльності є досить актуальним. Це пояснюється тим, що функції є основою діяльності не лише суду, але і інших органів, які тим чи іншим чином покликані захищати людство.

Українські науковці та правники приділили досить велике значення дослідженням функцій суду. Це зумовлюється тим, що зараз не існує вичерпного переліку таких функцій і у багатьох дослідників виникають розбіжності. Зокрема, варто відзначити П. Пилипчука, В. Бринцева, В. Маляренка, М. Шевчук, Р. Ігоніна, П. Карпечкіна, які у своїх працях висвітлили питання про процесуальні функції суду в аспектах практичного та теоретичного значення, дають нам змогу через кримінальні процесуальні функції суду визначити особливості його діяльності.

Об'єкт дослідження.

Враховуючи те, що об'єктом є те, що береться для вивчення і дослідження, можна виділити об'єкт даної теми, а саме: визначення місця суду у системі кримінальної процесуальної діяльності, а також дослідження різних підходів до класифікації функцій суду, значення таких функцій та способи їх реалізації у сьогоденні.

Предмет дослідження.

Предметом дослідження у даній роботі виступає діяльність суду, як єдиного державного органу, що покликаний здійснювати правосуддя на основі правильного функціонування та виконання завдань, що покладені на нього.

Мета дослідження.

Основною метою у даній темі виступає дослідження інформації про різновиди та характеристику судів та їх функцій, значення суду, як суб'єкта кримінальної процесуальної діяльності та на основі цього скомбінувати та описати основи функціонування судів та шляхи реалізації і вдосконалення судових функцій.

Завдання дослідження.

Переді мною постає завдання проаналізувати законодавство про діяльність судів в Україні, а також наукову літератури, що містить основні аспекти здійснення судом своїх функцій, а також дати чітку характеристику судових функцій, висвітлити шляхи реалізації даних функцій та дослідити, яке місце суд займає у вітчизняному кримінальному процесуальному праві.

Методологія дослідження.

Як відомо, методологія являє собою сукупність певних методів дослідження певної науки, теми тощо. У дослідженні теми реалізації судових функцій та місця суду у системі кримінального процесуального права я використала *загальнонауковий* метод, який використовується практично в усіх науках та полягає у поверхневому дослідженні того чи іншого питання, даючи його загальну характеристику.

Наступним використаним мною методом наукового дослідження даної теми є *емпіричний* метод, або ж збір і угруповання окремих тез, з яких утворюється певна гіпотеза.

Метод *поєднання* полягає у формуванні отриманої із різних джерел інформації про функції та роль суду та формування однієї цілісної системи досліджуваних явищ, що стосуються діяльності суду.

Ще одним досить вагомим методом наукового дослідження є *порівняльний* метод. Цьому методу я приділила особливу увагу, так як одним із поставлених завдань даного дослідження є вивчення та порівняння функцій суду на різних стадіях кримінального провадження, зокрема на стадії досудового розслідування та судового розгляду.

Одним із методів наукового дослідження місця суду у системі кримінальної процесуальної діяльності та реалізації функцій суду є *аксіоматичний* метод, під методом якого можна назвати метод дедукції. Даний метод характеризується тим, що на основі дослідження різних джерел я спробую утворити одну цілісну систему досліджуваного мною питання.

Завершальним методом дослідження є метод *комбінування*, тобто метод, який скомпоновує усі вищесказані методи для того, щоб утворити комплекс знань про суд, його основні функції, способи реалізації цих функцій, а також про місце та значення суду у вітчизняній кримінальній процесуальній діяльності, на основі повного методологічного аналізу.

Наукова новизна проявляється у тому, що в сучасній правовій літературі немає чітко визначеного переліку функцій суду, тому я спробую сформулювати найбільш практичну класифікацію судових функцій в цілому, а також на основі досліджень скомбінувати функції, притаманні суду безпосередньо у кримінальному провадженні.

Практичне значення моєї курсової роботи проявляється у тому, що в подальшому її можна буде використовувати для ознайомлення із різними підходами до класифікації судових функцій, розмежування функцій суду у кримінальному провадженні на різних стадіях, а також із місцем суду у кримінальному провадженні. Також у даній роботі висвітлено основні шляхи реалізації судових функцій.

РОЗДІЛ I. Суд та його місце у системі кримінальної процесуальної діяльності.

1.1. Суд, як головний суб'єкт кримінальної процесуальної діяльності.

Діяльності суду у вітчизняному законодавстві присвячена значна кількість положень, адже на суд покладено завдання контролювати за законністю та обгрунованістю рішень та дій під час кримінального провадження. Суд перевіряє законність не лише тих рішень та дій, які вже були виконані чи вчинені, а й тих, які ще мають виконуватися, задля запобігання прийняттю таких рішень у невідповідності із законом чи в необгрунтованій формі.

Роль суду неможливо переоцінити, адже з часом його місце в системі кримінальної процесуальної діяльності набуває все більшого значення. Це зумовлено тим, що на суд покладається досить важлива функція – здійснення правосуддя.

Головний закон України гласить, що правосуддя в Україні здійснюється виключно судами. Привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускаються [1; с 52]. Таке ж пояснення міститься у Законі України «Про судоустрій і статус суддів».

Положення про здійснення правосуддя виключно судами також містить і кримінальний процесуальний кодекс України, а саме таке положення міститься у параграфі 1 глави 3, статті 30 КПК. Цікавим є доповнення у другій частині даної статті – відмова у здійсненні правосуддя не допускається [2; с 17].

Правосуддя – це державна діяльність, яка проводиться судом, шляхом розгляду та вирішення у судових засіданнях в особливій, встановленій законом процесуальній формі, цивільних, кримінальних, господарських та адміністративних справ [14; с. 70]. Із вищесказаного випливає, що суд дійсно є однією із важливих ланок здійснення правосуддя на засадах справедливості, законності, обгрунтованості тощо.

Суд є головним суб'єктом у кримінальній процесуальній діяльності, тому що саме судом визначаються результати кримінального провадження. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» містить окреме положення щодо визначення завдань суду, зокрема: Судом кожному забезпечується право на справедливий суд, право на повагу до інших прав і свобод, що гарантуються Конституцією і законами України, а також міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Гарантії ці реалізуються, шляхом здійснення судом правосуддя на засадах верховенства права. [3].

Окрім того, на суд покладено завдання здійснювати підготовче провадження, вирішення питань, які пов'язані із підготовкою справи до судового розгляду, розгляд справи по суті, що включає в себе вирішення питань про винуватість чи невинуватість особи, про те, чи вчиняла така особа кримінальне правопорушення, визначає міри відповідальності за злочини, передбачені Кримінальним кодексом України. Суд повинен вирішувати питання, що пов'язані із виконанням вироку а також застосуванням примусових заходів виховного характеру та примусових заходів медичного характеру. Суд переглядає справи в апеляційному, касаційному провадженні, за нововиявленими обставинами. Ті рішення, які набрали законної сили, є обов'язковими для всіх органів, посадових осіб та громадян і підлягають виконанню на всій території України.

Принципи побудови судової системи України (підсудність) дають змогу належним чином вирішувати справи по суті, запобігаючи виникненню колізій та прийняття неправомірних рішень. На основі таких принципів кожен суд розглядає справу, відповідно до його компетенції. Окрім цього законодавство передбачає і випадки співпраці судів, тобто у разі, коли певні помилки все ж сталися, суд передає кримінальне провадження на розгляд іншому суду [2; с. 19-20].

З метою реалізації завдань, що поставлені перед судами, їх наділено широким колом повноважень. Під час судового розгляду кримінальної

справи в дію вступають усі засади кримінального провадження, тобто, суди, на підставі закону, одержують усі необхідні і достатні процесуальні та матеріально-правові засоби для того, щоб правильно та неупереджено розглянути та вирішити матеріали кримінального провадження. такими можливостями, як суд і суддя не наділені ніякі органи й посадові особи.

Судова влада у кримінальному провадженні реалізується через такі повноваження:

1. Здійснення підготовчого провадження, прийняття рішення за його результатами, вирішення питань, пов'язаних з підготовкою до судового розгляду;
2. Здійснення судового розгляду;
3. Ухвалення та проголошення судового рішення;
4. Звільнення від кримінальної відповідальності;
5. Вирішення процесуальних питань, пов'язаних із виконанням судових рішень;
6. Скасування або зміна судових рішень вищестоящими;
7. Розгляд питання про зняття судимості тощо.

1.2. Значення суду у здійсненні змагального кримінального судочинства.

Проаналізувавши новий КПК України, я зробила висновок, що у змагальному судочинстві суд в процесі доказування виступає пасивним суб'єктом, на відміну від сторін кримінального провадження, активність яких виступає основним елементом принципу змагальності. Саме тут постає питання: чи правильно закон розмежовує процесуальні функції суду та сторін кримінального провадження? Адже, як прийнято вважати у правовій літературі, основним завданням кримінального судочинства та судочинства в цілому є з'ясування об'єктивної істини. З цього приводу у правників і виникла дискусія. Дійсно, має місце думка про те, чи можливо буде з'ясувати істину при такій пасивній судовій діяльності.

З точки зору правників, які вважають, що суд також має бути активним у змагальному процесі увагу все ж таки сконцентровано на слові «активний». Я вважаю, що активність суду повинна проявлятися в дещо іншій мірі.

Закон зобов'язує суд та сторони досліджувати не всі фактичні дані, що стосуються кримінального провадження, що розглядається, а лише ті, які можуть вплинути на правове рішення щодо нього. Тому, навіть згідно з вимогами закону, суд не має обов'язку з'ясувати істину. Він повинен лише об'єктивно, всебічно та повною мірою дослідити обставини вчиненого злочину [17; с. 88-89].

Із цього ми бачимо, що суд не повинен своєю діяльністю з'ясувати істину, а лише дотримуючись вимог законодавства, виконувати покладені на нього законом обов'язки. На основі таких даних, перед нами постає факт, що правова система спрямована не на охорону прав, свобод, законних інтересів осіб, не на захист людей від вчинення проти них правопорушень та не на забезпечення того, щоб винні відбували покарання, а невинні не притягувалися до відповідальності, хоча виконання таких завдань чітко прописане в законодавстві України, зокрема КПК говорить: захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура – є завданнями кримінального провадження [2; с. 5].

Згідно із вищесказаним, як висновок, впливає факт, що правова система направлена лише на реалізацію не лише судом, а й іншими учасниками провадження лише виконання обов'язків, карання злочинців. Але не з'ясувавши істину, неможливо повною мірою реалізувати завдання

кримінального судочинства. Саме через це і виникла дискусія, адже інші науковці, до чиеї думки я схилиюсь, стверджують, що доказування покладається лише на сторін, так як вони повинні надавати належні, допустимі, достовірні та достатні докази, які стосуються кримінального провадження та можуть певним чином вплинути на рішення.

Завданням суду у кримінальному доказовому судочинстві, в свою чергу, виступає обов'язок підбити підсумки доказової діяльності сторін, а також остаточно визначити, що є істинним у даному провадженні [17; с. 89].

На мою думку, активність суду у процесі «змагання» повинна бути не просто мінімальною, а взагалі нульовою. Якщо суд братиме участь і змагальному процесі, активно ініціюючи збирання доказів на користь тої чи іншої сторони, то така активність буде проявом упередженості і означатиме, що суд має прихильність до тої чи іншої сторони кримінального провадження. Таким чином порушиться два положення:

1. Неупередженість судді, що чітко визначено законодавством: Особа наділяється повноваженнями судді, коли вона вперше призначається на посаду судді а складає присягу:

"Я, (ім'я та прізвище), вступаючи на посаду судді, урочисто присягаю Українському народові об'єктивно, безсторонньо, неупереджено, незалежно, справедливо та кваліфіковано здійснювати правосуддя від імені України, керуючись принципом верховенства права, підкоряючись лише закону, чесно і сумлінно здійснювати повноваження та виконувати обов'язки судді, дотримуватися етичних принципів і правил поведінки судді, не вчиняти дій, що порочать звання судді або підривають авторитет правосуддя"[3].

2. Неприпустимість з'ясування об'єктивної істини.

Активність суду у кримінальному змагальному судочинстві повинна проявлятися у тому, що суд надаватиме сторонам необхідні умови, що сприятимуть сторонам у повній реалізації своїх процесуальних обов'язків.

Для того, аби сторони змогли повною мірою реалізувати свої процесуальні права та виконувати обов'язки, суд повинен створити усі

необхідні умови для такої реалізації [2; с. 14]. У судовому засіданні головуєчий здійснює керування ходом судового засідання, забезпечує дотримання послідовного порядку вчинення процесуальних дій, спрямовує судовий розгляд на те, щоб забезпечити з'ясування усіх обставин кримінального провадження, щоб учасники змогли реалізовувати процесуальні права та виконувати обов'язки, усуваючи із судового розгляду все, що не має значення для кримінального провадження [2; с. 161].

Отож, суд, як суб'єкт змагального кримінального судочинства повинен здійснювати процесуальне керівництво та забезпечувати необхідні умови, для здійснення сторонами покладених на них завдань. На основі законних, повних, достовірних та достатніх даних, враховуючи чинник гуманності суд повинен неупереджено, посилаючись на докази та враховуючи суддівський розсуд прийняти рішення, яке водночас не буде суперечити нормам законодавства та відповідатиме істині.

1.3. Роль суду у формуванні доказової бази та доказуванні у кримінальному провадженні.

У сфері доказування визначення процесуального статусу, а саме визначення прав та обов'язків суду відноситься до однієї із найскладніших проблем кримінального судочинства. Детальне дослідження даного питання є дуже важливим та пов'язане із формулюванням значення місця суду в системі доказування для характеристики системи кримінального судочинства із позиції співвідношення публічних та змагальних засад. Саме тому у даному питанні слід розглянути усі напрями впливу суду на формування доказової бази в кримінальному провадженні, що пов'язані із визначенням того кола питань, які підлягають доказуванню, визначенням меж суддівського розсуду в ході здійснення перевірки та оцінки доказів.

Новий КПК України не містить детальної характеристики мети, яка повинна бути досягнута судом за результатами дослідження доказів, а також містить з цього приводу певні протиріччя (наприклад, суд відсутній у переліку суб'єктів, які зобов'язані дослідити обставини кримінального

провадження, та при цьому зобов'язаний здійснювати оцінку доказів, ґрунтуючись саме на повному, неупередженому та всебічному дослідженні всіх обставин кримінального провадження) [6; с. 199].

В судовій практиці досить часто виникають випадки утворення прогалин на стадії досудового слідства, що унеможлиблює дослідження усіх істотних доказів для вирішення справи. Виникнення подібних ситуацій потребує активної доказової діяльності. Проте, існує ряд причин, з яких сторони можуть не проявляти активності, зокрема, це такі причини, як:

- Неможливість підсудного, потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача забезпечити себе кваліфікованим представником;
- Поза процесуальний компроміс або ж домовленість сторін з приводу кінцевого результату справи;
- Недостатність професійної підготовки учасників провадження;
- Відсутність в захисника матеріальної зацікавленості, що переважно призводить до відсутності мотивації, а відтак, до пасивної участі у провадженні тощо.

У виникненні таких ситуацій і проявляється роль суду. Зокрема, суд повинен вирішити справу не дивлячись на те, що сторона не може підтримати обвинувачення, якщо це прокурор, або захистити, якщо це захисник. Компенсуючи пасивність сторін, суд може проявити дії, задля забезпечення вирішення справи. Діяльність суду, безпосередньо, буде проявлятися в тому, що він може погодитися із аргументами сторони, проте, суд при цьому опирається на власний судовий розсуд, слідує своїм переконанням, але окрім цього керується тим, щоб позиція сторони, на користь якої суд має намір прийняти рішення, була більш підготовленою, більш переконливою та базувалася на достовірніших фактах.

Ще одним варіантом у діяльності суду в даній ситуації є те, що він може направити сторони для того, щоб вони дослідили обставини краще, знайшли більше доказів, які б були достовірними, достатніми, повними та

законними. Сам суд, в свою чергу, не може збирати доказів, тому що в такому разі він перетворюється на сторону, що є недопустимим у кримінальному судочинстві а в судочинстві в цілому. Суд направляє сторони для подальшого розслідування тому, що перед ним виникає процесуальна рівновага доказів обох сторін, виникає сумнів, а за наявності сумніву суд не повинен приймати рішення, поки не дійде сталої думки. Суд не може прийняти рішення, опираючись на сумнівні факти, а тому сприяє повному дослідженню та перевірці усіх обставин, які можуть мати значення для даного кримінального провадження.

У разі, коли суд визначає докази, отримані певною стороною, недопустимими, він тим самим стимулює сторону для більш професійного та стараннішого пошуку та отримання доказів, які б відповідали вимогам, встановленим законом. Суд також має забезпечувати рівність сторін у процесі збирання доказів. Таке забезпечення відбувається шляхом здійснення контролю за якістю та належністю використовуваних сторонами способів отримання доказів. Завданням суду в процесі доказування є реагування на порушення закону, які були допущені у процесі збирання доказів.

Діяльність суду в сфері доказування може проявлятися у двох сферах:

1. Визначення кола питань, що повинні бути вирішені у конкретному провадженні.
2. Визначення того, які з джерел доказів необхідно використати для встановлення фактичних обставин кримінального провадження [6; с. 200].

Суд може визнати докази отриманими із порушенням закону, зокрема існує поділ таких доказів на два види, що передбачено у ст. 87 КПК:

1. Умовно недопустимі, недопустимість яких визначається судом з урахуванням фактичного впливу порушення на правильність встановлення обставин кримінального провадження та права учасників.
2. Безумовно недопустимі, недопустимість яких встановлена в законі, який зобов'язує суд у кожному разі виявлення подібних порушень, визнавати отриманий доказ недопустимим [2; с. 47-48].

Новелою КПК України також є ст. 349, згідно якої, якщо не заперечують учасники судового провадження, суд має право визнати недоцільним дослідження доказів щодо тих обставин, які не оспорюють ся ніким [2; с. 171].

Незважаючи на розширення засад змагальності та диспозитивності, в основу судового рішення покладаються висновки суду, які зроблені ним самостійно за результатами дослідження правових позицій сторін та доказів, наведених на їх підтвердження. Надання суду статусу суб'єкта, який повинен формувати свою позицію, обираючи між варіантами наданими сторонами, фактично знімає з нього відповідальність за обґрунтованість судового рішення [6; с. 203].

Висновок

Отже, досліджуючи правову базу, яка регламентує діяльність суду, варто зазначити, що:

1. Суд займає досить важливе місце у кримінально-процесуальній діяльності, так як він є суб'єктом змагального кримінального судочинства.
2. Суд здійснює процесуальне керівництво та забезпечує необхідні умови для здійснення сторонами своїх процесуальних прав та обов'язків.
3. На основі законних, повних, достовірних та достатніх даних, враховуючи чинник гуманності суд приймає рішення неупереджено, посилаючись на докази та застосовуючи свій суддівський розсуд.
4. У кримінальному судочинстві суд не лише забезпечує виконання сторонами покладених на них законом завдань, а й спрямовує свою діяльність на пошук об'єктивної істини.
5. Завданням суду у кримінальному доказовому судочинстві, в свою чергу, виступає обов'язок підбити підсумки доказової діяльності сторін, а також остаточно визначити, що є істинним у даному провадженні.

РОЗДІЛ II. Поняття, види та порівняльна характеристика функцій суду на стадіях кримінального провадження. Реалізація функцій суду.

2.1. Поняття, види та характеристика функцій суду.

Проголошення незалежності України, прийняття Конституції України, яка якісно змінила ту, що існувала за радянської доби та частково реформовану систему правосуддя, а також інші судові реформи стали основою для формування нової системи судів загальної юрисдикції в Україні, що утворилася згідно із Законом України «Про судоустрій і статус суддів» [10; с. 396] . В Україні розвиток судових функцій відбувався хронологічно. Питання розвитку функцій судів розглядалося як радянськими науковцями, так і правниками сьогодення.

Не зважаючи на те, що різноманіття функцій змушувало науковців створювати цілісні системи класифікацій, проводити відбір «за» і «проти», все ж варто зазначити, що до сьогодення одною функцією суду є здійснення правосуддя, і ця функція законодавчо закріплена, як така, що здійснюється виключно судом і ніякий орган не вправі здійснювати дану функцію. Оскільки судова система є складовою частиною державного механізму, то через неї реалізуються окремі функції держави. Це означає, що суди певною мірою виконують державні функції, що є досить важливою рисою, оскільки це надає діяльності суду ще одну позитивну ознаку.

Що ж таке функції? Функції судів – це основні напрямки їх діяльності, способи виконання ними своїх завдань. Це поняття використовується для того, щоб охарактеризувати певну діяльність якого-небудь органу чи особи. Також його використовують для позначення зовнішнього прояву властивостей якого-небудь предмета у певній системі відносин. Тобто функції судів залежать від місця й ролі кожного з них як в системі органів судової влади, так і в суспільстві [5; с. 37]. На даний час існує велика кількість функцій, і з часом правники відкривають усе нові та нові функції, тому дати вичерпний перелік функцій практично неможливо. Проте, зміст та система функцій, а також її особливості виражаються у правовій

характеристиці окремих елементів, які складають структуру функцій [10; с. 396].

П. Ф. Карпечкін сформулював систему класифікації функцій судів загальної юрисдикції за різними критеріями.

1) за об'єктами правосуддя:

- функція цивільного правосуддя;
- функція господарського правосуддя;
- функція адміністративного правосуддя;
- функція кримінального правосуддя;

2) за суб'єктами здійснення правосуддя:

- функції Верховного Суду України;
- функції вищих спеціалізованих судів;
- функції апеляційних судів;
- функції місцевих судів;

3) за способами правосуддя:

- правозастосовча функція;
- нормотворча функція;
- правозахисна функція;
- представницька функція та функції організаційного, кадрового, фінансового та матеріально-технічного забезпечення діяльності судів загальної юрисдикції;

4) за терміном здійснення функцій:

- постійні функції;
- тимчасові функції;

5) за формою здійснення судочинства:

- функція цивільного судочинства;
- функція кримінального судочинства;
- функції спеціалізованого судочинства;

б) за територією здійснення функцій:

- загальнодержавні функції;

- місцеві функції та ін. [8; с. 4-10].

Окрім такої класифікації функцій у правничих науках також прийнято виділяти такі функції, як функція судового контролю, з приводу якої на даний час існує багато протиріч та дискусій, виховна, охоронна, каральна, функція вирішення конфліктів, кадрова, організаційна, дозвільна, роз'яснювальна, інформаційно-статистична та інші.

Деякі вчені стверджують, що функції судів є відображенням реалізації судової влади через такі повноваження:

1. Здійснення правосуддя.
2. Конституційний контроль.
3. Контроль за додержанням законності та обґрунтованості рішень і дій державних органів і посадових осіб.
4. Формування органів суддівського самоврядування.
5. Роз'яснення актів застосування законодавства судам загальної юрисдикції.
6. Утворення державної судової адміністрації [14; с. 69-70].

На мою думку, варта уваги класифікація функцій суду Р. В. Ігоніна, за якою функції поділяються на дві групи. Першу групу становлять функції відправлення правосуддя, судовий контроль і судове забезпечення. До другої групи автор відносить представницьку, установчу, адміністративно-організаційну, кадрову, аналізу й узагальнення судової практики та надання роз'яснень з питань застосування законодавства, інформаційну, скликання пленумів вищого спеціалізованого суду або Пленуму ВСУ, а також надання судам нижчого рівня вищими спеціалізованими судами методичної допомоги в застосуванні законодавства [7; с. 167-169].

Охарактеризувавши різні підходи до класифікацій та видів функцій судів в загальному, вважаю за потрібне виділити, як окреме питання функції суду у кримінальному провадженні, та дати основну характеристику цим функціям.

2.2. Функції суду у сучасному кримінальному провадженні.

Кримінально-процесуальні функції – це визначені у законі основні напрями процесуальної діяльності, які здійснюють суб'єкти, уповноважені на ведення процесу, наділені правами для активної участі в справі для того, щоб захистити свої законні інтереси з метою реалізації завдань кримінального судочинства [9; с. 23]. Кримінально-процесуальна функція визначає роль та значення особи, що є учасником процесу у кримінальному судочинстві.

Характеризуючи судові функції, можна умовно поділити їх на дві групи. До першої групи відносяться функції, які притаманні усім судам, а у другу групу віднести функції, які безпосередньо здійснюються судом у кримінальному провадженні.

Основною функцією діяльності будь-якого суду є функція *правосуддя*. Вітчизняні вчені неодноразово досліджували питання про сутність, поняття та ознаки правосуддя. Під правосуддям традиційно розуміють діяльність суду із захисту суб'єктивних прав і законних інтересів, що здійснюється шляхом розгляду і вирішення певних юридичних справ [16; с. 97].

Правосуддя має на меті захист прав, свобод та законних інтересів осіб, шляхом розгляду та вирішення правових спорів. Розкриваючи поняття правосуддя, його часто обмежують вирішенням спорів [11; с. 99]. Це є неправильним підходом до тлумачення правосуддя, адже воно відноситься переважно до сфери цивільного судочинства, а правосуддя має на мені охорону прав та свобод осіб у рамках судочинства в цілому.

Ефективне правосуддя є одним із критеріїв, що дозволяють оцінити діяльність органів судової влади в Україні. Роль судової влади в суспільстві залежить від ефективності здійснення правосуддя, тобто від спроможності судом захищати права та законні інтереси громадян України. Функція правосуддя є провідною у системі функцій суду і, можна сказати, є основою. Усі інші функції є похідними, від функції правосуддя.

Ще однією загальною функцією є *виховна функція*. Виховна функція покликана формувати в учасників судового розгляду та в громадян правової

свідомості, закликання не вчиняти правопорушень, адже за це кожен, хто вчинив правопорушення, зазіхнув на права та свободи іншої особи, обов'язково буде покараний. Також ця функція стимулює громадян до вчинення тих дій, які не забороняє закон та ці дії не несуть суспільної небезпечності. Забезпечується ця функція таким чином, що кожна особа може бути присутньою у судовому засіданні, якщо воно здійснюється відкрито, і таким чином може накопичувати в собі певні знання та робити певні висновки.

До функцій, які здійснюють суди слід також віднести *правозастосовчу* функцію, яка характеризується, як організаційна, цілеспрямована діяльність судів з приводу реалізації правових норм щодо конкретних життєвих ситуацій шляхом винесення конкретних індивідуально-правових приписів.

Функція *тлумачення права* тісно пов'язана із правозастосовною функцією, так як перед тим, як застосовувати певні правові норми, приписи, виносити рішення, суд зобов'язується розтлумачити учасникам провадження незрозумілі для них норми.

Реалізація судами функції тлумачення права має певні особливості: підставами для перевірки необхідності та своєчасності роз'яснення норм законодавства є проведення аналізу судової статистики й узагальнення судової практики. Акти, що тлумачать право публікуються в офіційному друкованому виданні, розміщуються на офіційному сайті вищого спеціалізованого суду або видаються в окремих збірниках. Отже, функція тлумачення права полягає у підготовці і виданні інтерпретаційних актів, які, незважаючи на те, що не мають загальнообов'язкового характеру, є актами багаторазового використання всіма суб'єктами суспільних відносин [5; с. 43].

У сучасному судочинстві можна спостерігати новелу, якою є поява функції *судового контролю*. Ця функція тривалий час викликала дискусії та детально досліджувалася правниками. Судовий контроль в свою чергу також був поділений на окремі види, які запроваджувалися різними науковцями. В цілому, варто зазначити, що судовий контроль – це процес, метою якого є

встановлення відповідності дій та рішень суб'єктів права певним принципам, стандартам, правилам поведінки. В широкому сенсі судовий контроль являє собою встановлення відповідності дій а рішень суб'єктів права вимогам закону [12; с. 152].

Чільне місце займає контроль за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні. Зокрема, ця функція проявляється на стадії досудового розслідування, і обов'язок виконання даної функції покладається на слідчого суддю.

На завершення, варто виділити *каральну* функцію суду. Каральна функція реалізується шляхом притягнення особи, що є винною, до відповідальності. Притягуючи порушників до відповідальності, суд забезпечує дію принципу невідворотності покарання, а цей принцип є важливим елементом у системі заходів запобігання виникненню правопорушень [12; с. 153].

Вирішення питання про функції суду у кримінальному провадженні є досить актуальним, адже воно дає можливість визначити правовий статус суду, специфіку його кримінальної процесуальної діяльності, а також засоби здійснення цієї діяльності. Визначення функцій суду у кримінальному провадженні займало великий період часу, це зумовлено тим, що в науці кримінального процесу тривала суперечка щодо поняття процесуальної функції. В кінцевому результаті, вчені дійшли згоди, що кримінально-процесуальні функції можна розглядати, як головні напрями процесуальної діяльності учасників кримінального провадження, спрямовані на досягнення завдань, які поставлені перед такою діяльністю і відповідають її призначенню. Поширення набуло наступне визначення кримінально-процесуальної функції:

Кримінально-процесуальні функції – це визначені у законі основні напрями процесуальної діяльності, що здійснюються суб'єктами, уповноваженими на ведення процесу або наділеними правами для активної

участі у справі з метою захисту своїх законних інтересів із метою реалізації завдань кримінального судочинства [15; с. 371].

Суд як суб'єкт, який вирішує справу в кінцевому підсумку, не має обов'язку доказувати висловлені у ході судового розгляду твердження правового характеру. У змагальному кримінальному провадженні обґрунтування своїх позицій та обстоювання своєї правоти перед судом – це обов'язок сторони провадження [15; с. 371]. Проте, суд виконує низку інших, не менш важливих функцій у сучасному кримінальному судочинстві.

Однією із функцій суду у кримінальному провадженні є **оцінка законності та обґрунтованості судових рішень** (зокрема, дана функція покладається на вищестоящі суди). Ця функція полягає у тому, що суди вищої інстанції мають перед собою завдання дослідити, чи є законним рішення суду нижчої інстанції, чи обґрунтоване таке рішення та чи дотримано всіх необхідних умов, для винесення такого рішення.

Наступною, характерною функцією суду є здійснення **доказування-обґрунтування**. Ця функція характеризується тим, що суд приймає процесуальні рішення, які в ході повинен обґрунтувати, дати роз'яснення висновкам, а також мотивувати прийняття своїх рішень.

Як судову функцію, можна також виділити **здійснення ним керівництва процесом дослідження доказів** безпосередньо на стадії судового розгляду. Ця функція знаходиться у «гармонії» із гарантуванням рівноправності сторін, так як керівництво полягає у наданні сторонами рівних прав, зокрема, у наданні доказів. Керівництво дослідженням доказів у справі є відображенням його керуючої ролі в кримінальному провадженні. Таке керівництво виділяє суд, як головний суб'єкт, що займає центральне місце серед інших учасників кримінального провадження, і здійснюється воно у кількох напрямках: 1) організація процесу дослідження доказів – діяльність суду, що полягає у забезпеченні умов, які є необхідними для того, щоб сторони, відповідно до Закону, здійснювали необхідні дії із збирання доказів; 2) контроль за процесом збирання доказів. Такий контроль проявляється,

шляхом здійснення «спостереження» за тим, щоб усі учасники кримінального провадження дотримувалися встановленої законом процедури судочинства. Такий контроль сприяє процесу доказування тим, що однією із його складових є надання правової оцінки зібраним доказам, а також він спрямований на досягнення мети доказування – збирання необхідних та достатніх доказів[15; с. 372].

Я неодноразово згадувала функцію правосуддя у своїй роботі, проте у кримінальному провадженні дана функція набуває певних особливостей. Шляхом розгляду та вирішення справи по суті суд, власне, здійснює правосуддя. Ця функція включає в себе своєрідні підфункції.

У кримінальному провадженні суд забезпечує водночас рівноправність та змагальність сторін. Цим самим суд виконує **правозабезпечувальну** функцію, яка проявляється у наступному: суд *інформує про учасників про юридично значущі факти*, шляхом виконання дій, що формують порядок судового розгляду, зокрема до таких дій відносяться призначення судового засідання та судовий розгляд; повідомлення про дату і місце судового засідання; про рух справи; оголошення судом перерви і часу продовження та закінчення судового засідання і його окремих частин; повідомлення про прийняті судові рішення; повідомлення про подані іншими учасниками судового розгляду клопотання, заяви, скарги тощо.

Наступним елементом є *роз'яснення правових питань*, що включає в себе перелік сторонам їх процесуальних прав та обов'язків, повідомлення про відповідальність за порушення, про результати розгляду клопотань тощо.

Суд *створює умови* для того, аби сторони мали рівні права, тобто, суд виконує дії, необхідні для забезпечення сторонам рівних можливостей обстоювати свої позиції, реалізувати свої процесуальні права в повній мірі відповідно до законодавства, а також суд сприяє подоланню перешкод у реалізації сторонами своїх процесуальних прав.

Для того, аби досягнути рівноправності сторін у кримінальному провадженні, суд повинен неупереджено та справедливо ставитися до кожної із сторін.

Однією із функцій суду у кримінальному провадженні є *надання сторонам можливість діяти*, яка полягає у тому, що сторони не мають права вчиняти процесуальні дії в судовому засіданні без відома та дозволу суду. До питань, що випливають із даної функції належать питання про відводи, пропозиція висловлювання своєї думки, надання сторонам можливості представити зібрані докази, брати участь у дослідженні доказів, подавати клопотання, надання можливості брати участь у судових дебатах, надання копій запису судового засідання тощо [15; с. 375].

В разі, коли сторони у кримінальному провадженні не проявили активності, зокрема у збиранні доказів, суд проявляє функцію *сприяння*, яка характеризується тим, що суд може зі своєї ініціативи призначити збирання нових або доповнити вже існуючі докази. Функція сприяння проявляється також в тому, що суд може призначити стороні захисника за рахунок держави у передбачених Законом випадках та інше.

Поряд із функцією сприяння стоїть функція *керівництва процесуальною діяльністю сторін*, що полягає у здійсненні судом забезпечення сторонами та іншими учасниками провадження принципів кримінального судочинства.

Продовженням діяльності суду є *вирішення правових питань*, які виникають у процесі змагання між сторонами. Зокрема, суд встановлює межі у спорі, а також підводить підсумки відповідних спорів, чим сприяє з'ясуванню обставин, що матимуть вагоме значення у подальшому.

Кримінально-процесуальна діяльність суду характеризується тим, що є багатофункціональною. Судові, як суб'єкту кримінально-процесуальної діяльності, притаманні такі кримінально-процесуальні функції: розгляд і вирішення кримінальної справи по суті, правоохоронна, правовідновлювальна, правозабезпечувальна і превентивна. Коло судових

повноважень, встановлених кримінально-процесуальним законом, є детерміноване цілями і завданнями, які ставляться перед судом, і є достатньо широким і різноманітним для ефективного здійснення правосуддя та виконання покладених на нього процесуальних функцій [15; с. 376].

2.3. Судові функції на стадії досудового розслідування.

Беручи до уваги те, що в юридичній літературі останнім часом акцентується увага побудови кримінального процесу України в змагальній формі не лише в центральній стадії процесу – судовому розгляді, а й на його досудових стадіях [13; с. 279]. Саме тому варто приділити увагу функціям, які суд виконує на стадії досудового розслідування.

Основною функцією суду на стадії досудового розслідування є судовий контроль. Його можна вважати специфічним принципом усього досудового провадження, оскільки суддя має повноваження на розгляд та вирішення скарг на постанови, винесені на стадії порушення кримінальної справи і на стадії досудового розслідування.

Судовий контроль – це система передбачених кримінально-процесуальним законом знарядь, що покликані забезпечити реалізацію конституційних функцій судової влади, і в кінцевому результаті виключити незаконне та необгрунтоване обмеження прав особи у кримінальному процесі, забезпечити поновлення цих прав у випадку їх порушення, а також компенсування їх засобом права [13; с. 281].

Судовий контроль є достатньо специфічним принципом досудового провадження і метою такого контролю є охорона і захист прав а свобод людини, наданих їй Конституцією.

Виділяють у досудовому провадженні ще й дозвільну функцію.

Змістом дозвільної функції суду є надання судом (суддею) дозволу органу дізнання, слідчому, прокурору, керівнику або заступнику керівника оперативного підрозділу на проведення певної процесуальної або оперативно-розшукової дії [4; с. 2].

Своєрідність цієї функції полягає в тому, що на стадії досудового розслідування вона здійснюється суб'єктом, який не наділений повноваженнями по суті вирішувати справу. Таким суб'єктом є слідчий суддя. Забезпечення законності провадження у справі на досудових стадіях, здійснення судового захисту прав та інтересів осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні, є головною функцією слідчого судді. Саме цим зумовлена специфіка характеру кримінально-процесуальної функції, яку виконує слідчий суддя та яка полягає у тому, щоб забезпечити законність та обґрунтованість обмеження конституційних прав і свобод людини на досудовому провадженні у відповідному кримінальному провадженні. Повноваження слідчого судді визначаються функціями, які він виконує. Його повноваження доцільно класифікувати на такі групи: 1) вирішення питання про застосування заходів кримінально-процесуального примусу; 2) розгляд скарг на дії (бездіяльність) і рішення слідчого та прокурора; 3) вирішення питання про можливість проведення слідчих дій, які обмежують конституційні права і свободи людини. Усі ці повноваження реалізуються слідчим суддею, зазвичай, у змагальному процесі, у якому також досліджуються докази, подані сторонами як обґрунтування своїх клопотань чи скарг [15; с. 373].

2.4. Забезпечення реалізації судових функцій.

Реалізація функцій судової влади у кримінальному судочинстві, як і в судочинстві в цілому, здійснюється через принципи, які характерні їй. Зокрема, для реалізації судових функцій законодавство України містить положення про незалежність суду. Це означає, що суд у прийнятті рішень не повинен піддаватися впливу сторін, діяти, покладаючись на власний суддівський розсуд. Порушення цього принципу призведе до неналежного вирішення справи та, в результаті, головне завдання кримінального провадження, а саме захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та

неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура [2; с. 5] не буде виконано.

Для реалізації функцій повною мірою суду надається самостійність. Самостійність суду виражається через такі положення:

- суди не підзвітні нікому та для здійснення судових функцій, законом наділяються необхідними повноваженнями;
- судові рішення не повинні узгоджуватися чи затверджуватися державними органами чи посадовими особами;
- якщо рішення, ухвала, вирок чи постанова суду набрала законної сили, то вона автоматично стає обов'язковою для особи, з приводу якої було прийняте одне із таких рішень суду.
- діяльність органів дізнання, досудового слідства, прокуратури доповнює судову діяльність, а не змінює її.

Ще одним принципом реалізації судових функцій є судова відокремленість. Відокремленість виражається в тому, що суд є окремою гілкою влади та не піддається впливу жодної із інших гілок влади. Та не варто категорично заперечувати зв'язок виконавчої, законодавчої і судової влади. Законодавча влада займає чільне місце у сприянні реалізації функцій суду, зокрема, її допомога виражається у наданні правової бази діяльності суду. Президент України та ВРУ є учасниками формування судової системи, вони призначають суддів. Проте, вони не вправі здійснювати контроль за законністю вироків або інших судових рішень, так як судді не є їх підлеглими.

Зворотній зв'язок проявляється у нагляді Конституційним Судом за конституційністю законів які приймає Верховна Рада.

Зв'язок судової та виконавчої влади також проявляється у тому, що суд має право на скасування актів органів державного управління, які суперечать Конституції та законам України; у разі, якщо громадяни скаржаться на незаконні рішення чи діяння органів виконавчої влади – суд розглядає такі скарги.

Однією із засад реалізації судом покладених на нього функцій можна назвати судову виключність. Судова виключність означає, що ніякий орган не може перейняти на себе функції суду. Таке положення закріплене у законодавстві України.

Виходячи із цього, слід виділити такий принцип, як під законність судової влади. Підзаконність, на мою думку, є одним із найважливіших принципів судової влади, адже суд, ухвалюючи рішення, керується нормами Конституції та Законів України, не зважаючи на те, що суд має прерогативу ухвалювати рішення на власний розсуд.

Що ж до більш організаційних засад функціонування суду, варто відзначити, що визначення підсудності надає змогу реалізувати усім судам судової системи свої функції повною мірою. Підсудність дозволяє розглядати судам ті справи, які входять до компетенції даного суду і які він зможе вирішити законно, обґрунтовано та справедливо.

Безперервність судового процесу й право судді розпочинати ведення нової справи, коли завершено провадження попередньої також є одним із принципів реалізації функцій суду.

Основою основ у забезпеченні правового регулювання реалізації функцій суду є законодавство, яке закріплює положення про функціонування судів. Саме законодавство, яке регулює судову діяльність повинно містити основні напрями реалізації судових функцій, межі відповідальності у разі невиконання судами покладених на них завдань тощо.

Звичайно, не слід забувати й про правосвідомість суддів у вітчизняному судочинстві. Особа, яка хоче стати суддею, повинна не лише володіти навичками, вміннями та знаннями, відповідними для цього,

майбутній суддя повинен закласти у собі те, що він чинить правосуддя, а тому повинен забезпечувати виконання функцій судом, а також виконання завдань, покладених на суд законодавством України.

Висновок до Розділу II

У другому розділі даної курсової роботи я присвятила увагу характеристиці функцій суду в загальному, а також дослідила, які ж функції суду правники виділяють у кримінальному судочинстві.

Суд у різних сферах своєї діяльності наділяється різними функціями, проте, такі функції, як правосуддя, контроль за додержанням законності та обґрунтованості рішень і дій державних органів і посадових осіб, за дотриманням прав та обов'язків громадян, конституційний контроль, є загальними функціями для суду в усіх сферах судочинства.

Ще однією проблемою дослідження стало дослідження механізму реалізації функцій суду у кримінальному судочинстві. Зокрема, я вважаю, що суд зможе реалізувати покладені на нього функції, дотримуючись принципів реалізації правосуддя.

Суд повинен діяти самостійно, законно, неупереджено, безперервно, керуючись нормами вітчизняного законодавства та не відкидаючи при цьому власної думки, яка б ґрунтувалася лише на досліджених та перевірених фактах. Суд повинен діяти у тих межах, які надаються йому законом. У випадку дотримання судом усіх принципів судочинства, він зможе повною мірою реалізувати свої функції.

ВИСНОВКИ

В своїй курсовій роботі я, досліджуючи положення законодавства України у комплексі із правовою літературою на науковими статтями, присвяченими питанням ролі та місця суду у кримінальному провадженні, розгляду та аналізу функцій суду у різних сферах здійснення судочинства та, безпосередньо, у сфері кримінального судочинства здійснила порівняльну характеристику судових функцій на різних стадіях кримінального провадження, зокрема, на стадії судового розгляду, а також на стадії досудового провадження.

Розділ I курсової роботи стосувався дослідження ролі суду у кримінальному провадженні, тому, я зробила наступні висновки:

1. Суд займає досить важливе місце у кримінально-процесуальній діяльності, так як він є суб'єктом змагального кримінального судочинства.
2. Суд здійснює процесуальне керівництво та забезпечує необхідні умови для здійснення сторонами своїх процесуальних прав та обов'язків.
3. На основі законних, повних, достовірних та достатніх даних, враховуючи чинник гуманності суд приймає рішення неупереджено, посилаючись на докази та застосовуючи свій суддівський розсуд.
4. У кримінальному судочинстві суд не лише забезпечує виконання сторонами покладених на них законом завдань, а й спрямовує свою діяльність на пошук об'єктивної істини.
5. Завданням суду у кримінальному доказовому судочинстві, в свою чергу, виступає обов'язок підбити підсумки доказової діяльності сторін, а також остаточно визначити, що є істинним у даному провадженні.

Власне, дані висновки я висвітлила у підсумку першого розділу.

Основним питанням Розділу II було визначення функцій суду у кримінальному провадженні на основі дослідження функцій в цілому, а також порівняння та новизна появи нових функцій на різних стадіях кримінального провадження.

Аналізуючи другий розділ курсової роботи, я зробила наступні висновки:

1. Розвиток та дослідження функцій суду є тривалим процесом та триває до сьогодні, у зв'язку із тим, що суд відіграє основну роль у здійсненні правосуддя.
2. Питання, пов'язані із дослідженням судових функцій завжди буде актуальним, так як впродовж часу існують різні підходи до класифікації та тлумачення функцій, які формуються як і в минулому, так і у сьогоденні, сучасними правниками.
3. Не зважаючи на різноманіття концепцій та підходів дослідження і виявлення нових функцій суду, правосуддя завжди залишається основою діяльності судової системи.
4. Кримінальне провадження вміщає в собі особливі функції суду, які не притаманні суду в жодних інших сферах його діяльності.
5. Основними шляхами реалізації судових функцій виступають два пункти.
Зокрема:
  - 5.1. Основою реалізації судових функцій є дотримання судами принципів судочинства.
  - 5.2. Суддівська правосвідомість також є одним із способів реалізації судових функцій.
  - 5.3. Постійне вдосконалення законодавства, що регулює діяльність суду виступає правовою стороною вдосконалення діяльності суду та надання правової бази для виконання ним функцій.
  - 5.4. Взаємодія трьох гілок влади є передумовою належного функціонування судової системи в Україні.

Отже, суд є головним суб'єктом у кримінальній процесуальній діяльності, який здійснює правосуддя та контролює законність і правомірність діяльності інших учасників кримінального провадження, шляхом здійснення покладених на нього завдань та виконанням судових функцій, реалізація яких забезпечується належним дотриманням принципів судочинства, систематичним вдосконаленням законодавства України, а також взаємозв'язком виконавчої, судової та законодавчої влади.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

1. Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. – К.: 1996. – 46 с.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України.-С.:ТОВ «ВВП Нотіс», 2013 – 292 с.
3. Закон України «Про судоустрій і статус суддів». Відомості Верховної Ради України, офіційне видання/ від 22.10.2010 р., № 41, / № 41-42; № 43; № 44-45.

ЛІТЕРАТУРА

4. Гловюк І. В. Дозвільна функція суду у досудовому провадженні: порядок реалізації. Часопис Академії адвокатури України – №2, 2009. УДК: 343.132(343.11)
5. Глущенко С. В. Функції вищих спеціалізованих судів України: сутність і зміст. ПИТАННЯ ПРОЦЕСУ ТА СУДОВОЇ ПРАКТИКИ. УДК 347.962(477).
6. Захаров Д. О., Руденко А. В. РОЛЬ СУДУ В ФОРМУВАННІ ДОКАЗОВОЇ БАЗИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ / Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского Серия «Юридические науки». Том 25 (64). 2012. № 2. С. 199-204. УДК 343.150.1
7. Ігонін Р. Функції судової влади / Р. Ігонін // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 2. – С. 167 – 169.
8. Карпечкін П.Ф. Функції судів загальної юрисдикції в Україні: проблеми теорії та практики / П.Ф. Карпечкін [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://dissertation.com.ua/node/662065>. 2. Маляренко В.Т. Про рівень правосуддя в державі та повагу до суду / В. Т. Маляренко // Право України. – 2004. – № 1. – С. 4–10.

9. Кримінальний процес України / за ред. Ю. М. Грошевого та В. М. Хотенця. – Х., 2000. – С. 23.
10. Нестерчук Л. П. СИСТЕМА ФУНКЦІЙ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ СУДИ ЗАГАЛЬНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ УКРАЇНИ. Актуальні проблеми держави і права. УДК 347.99(477):340.142.
11. Мурашин Г. О. Судова влада в конституційному аспекті розподілу влад. // Держава і право: збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 5. – К.: Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України; Спілка юристів України; Видавничий дім «Юридична книга», 2000. – 458с. – С. 98-105.
12. Олендер І. Я. Функції суду в державному механізмі. УДК. 340.1.
13. Савенко М. Є. Процесуальні функції суду у кримінальному судочинстві на стадіях досудового слідства і судового розгляду / М. Є. Савенко // Університетські наукові записки. – 2006. – № 2 (18). – С. 279.
14. Суд, правоохоронні та правозахистні органи України: Підручник / О. С. Захарова, В. С. Ковальський, В. С. Лукомський та ін.; Відп. ред. В. Малярєнко. – 3-є вид., перероб. і доп. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 352 с. – Бібліогр.: с. 338 – 350.
15. Шевчук М. Функції суду в сучасному кримінальному провадженні України. Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2014. Випуск 59. С. 370–378.
16. Шутенко О. Правосуддя як засіб реалізації права на судовий захист // Підприємництво, господарство і право. – 2008. – №4. – С. 96-98.
17. Яновська О. Г. Роль суду в змагальному кримінальному судочинстві. ЮРИДИЧНИЙ ЧАСОПИС НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ВНУТРІШНІХ СПРАВ, № 1, 2013.